

WEÖRES SÁNDOR HUSZONKÉT LEVELE JÉKELY ZOLTÁNNAK, 1935–1947

Közzéteszi Domokos Mátvás

I

Levél

Fa: Weöres,
Csöngge, Vas m.

Nagyságos Jékely Zoltán egyetemi hallgató úrnak
Budapest II. Lorántffy út 3.

Kedves Zolikám,

köszönöm leveledet és a Prot. Szemlét. Ne haragudj, hogy némi késéssel válaszolok: közben a Bakonyban töltöttem két hetet Tatay Sanyi barátomnál, és csak pár napja érkeztem haza.

Édes református-cerberus Komám, ki kell ábrándítanom Téged: én bizony evangélikus vagyok, anyám pedig katolikus, és engem legalább annyi rokonszenvszál kapcsol a katolicizmushoz, mint a protestantizmushoz. A protestantizmusban a kopár keménységet szeretem, a katolicizmusban pedig éppen ennek az ellenkezőjét: a barokk gazdagságot, a bonyolultságot, a gótikusan-szilárd és merev konstrukciót, a hierarchiát, lépcsőzetességet. A protestantizmus igazabb, a katolicizmus nemesebb és művészibb. Emberi szempontból az igazságnak, művészi szempontból a hazugságnak van nagyobb értéke. A protestantizmus az egyéniség vallása; a katolicizmus a tömegeket fegyvelmező arisztokratizmusé, több benne a népbütítés, vagyis kollektívebb, és sejtjei között nagyobb a tapadás. – Különben vallásos embernek tartom magamat, bár nagyon kevés lelki-szál kapcsol akár a kereszténységhez, akár más valláshoz; talán a quakerek teljes dogmátlansága áll hozzám legközelebb. Nem hiszek Istenben, hanem *tudom*, hogy van Isten; tudom, hogy van világot-kormányzó erő, hiszen magunk is részei vagyunk ennek az erőnek, vagyis Istennek.

Azt kérdeed, hogy örült vagyok-e? Kérlek szépen: ha szín-normális volnék, akkor nem írnék verseket, vagy legalábbis hiába írnék; az a különbség teszi költővé az embert, ami a többiektől elválasztja. Voltam már idegorvosi kezelés alatt is. Különben a hétköznapi életben nagyon nyugodt és meggondolt vagyok; szeretem a könnyű társaságot, flörtöt, néha kis iddogálást; az „értékes emberek”-et és komoly témákat nem bírom soká; gyöngge testalkatú és neuraszténiás vagyok, de amellet elég szívós és edzett, szeretek 30-40 kilométert járni egy nap, különösen hegyvidéken, főleg az Alpokban, ha módomban áll; néha fél évig nem írok semmit, de ha egyszer nekifekszem, akkor a fülem se látszik ki belőle; elég jó gazda vagyok és elég jó disznókereskedő. – Itt küldöm egy fényképet; küldj Te is, jó?

Köszönöm versedet. Olvastam sokkal jobbakat is Tőled, de azért nagyon megörvendettémnél veled, ha, mint írod, nekem dedikálnád. Apropos: nem volna kedved egy csomó versedet elküldeni hozzám, a múltkor általam küldött írások viszonzásául? saj-

nos, elég kevés versedet ismerem (a Napkeletben és az Új Anthológiában olvastam néhányat), de azok majdnem mind nagyon tetszettek.

Tatayval fogunk a nyáron bicikli-túrákat csinálni. Nincs kedved csatlakozni? Ölel

Sanyi.

Csőnge, 1935. máj. 24.

2

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Pécs, Anna u. 1.

Nagyságos Jékely Zoltán költő úrnak
Budapest II. Lorántffy út 3.

Kedves Zolikám,

szégyen-gyalázat, hogy csak most írok, miután egy kártyán megsürgettél. Lapodat Pécsre küldték utánam. – Hidd el, hogy már régóta, úgyszólván minden nap akarok írni; csak az a baj, hogy mindeddig pusztá szándék maradt. Hát én közben elkerültem Pécsre, beiratkoztam földrajz szakos bölcsésznek, közben hosszú ideig torokgyulladásos voltam, és a jó ég tudja, még mi minden nem történt... hát bocsáss meg, és ne neheztelj, tulajdonképpen csak ezt akartam mondani.

Ha van időd és kedved, nézz le egyszer hozzám Pécsre, lehetőleg hosszabb időre; szállás és ellátás nem probléma. Remélem, hogy múltkori együttlétünk megismétlődik. Szép hely ez a Pécs, legalábbis magyar viszonylatban; érdemes lejönnöd. Két török mecset, hegyek a város közepén, körös-körül erdők, Árpád kori dóm, patina stb. – Írj, Komé, és ígérem, most én is fürgébb leszek. Írnék most többet is, de igen fázom és álmos vagyok, mert hajnal van már. A fejem olyan, mint egy szivacs, egy rendes mondatot nem bírok összehozni. – Novemberben alighanem megszüöm a második verseskönyvemet; Te is babázhatnál már egyet. – Édesanyád kezét csókolom, testvéreid és a szombatos társaságot számtalanszor üdvözlöm. Ölel barátod

Weöres Sanyi.

1935. okt. 29.

Címem: Pécs, Anna u. 1.

Ui. Mégiscsak át kellett jönnöm második papirostra. – Írj minél előbb! – Bizisten, Te, szégyellem, hogy levelem ennyire megkésett, és nemcsak szégyellem, hanem... de nincs szó rá, hogy mi az a „nemcsak”, legalábbis a magyar nyelvben nincs. Ölel szégyenkező komád

Sanyi.

Második verseskönyvemet – A KŐ ÉS AZ EMBER. Versek. (Budapest), 1935. Nyugat.

3

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Sásd, Baranya m.
[A postabélyegzőn: Sásd,
1935. dec. 7.]

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
Budapest II. Lorántffy u. 3.
Baár-Madas leánynevelőintézet

Kedves Zolikám,

köszönöm leveledet. Nem tudom, mi okod volt orrolásra; levelem legföljebb azért volt furcsa, mert zavarban voltam hosszú és fölötte modortalan (de azt hiszem, haragra és bizalmatlanságra okot nem adó) nem-írásom miatt; meg akartam írni újra a múltkori leveletemet, mielőtt elküldtem Neked, de aztán mégse tettem, mert akkor még zavar-
tabb lett volna.

Mindenekelőtt: gratulálok a dr. titulushoz. Mint magad is tudod, egy poéta, úgy, ahogy van, meglehetősen szánalomraméltó és értelmetlen valaki: így nekünk sokkal inkább szükségünk van, mint a rendesebb egyéneknek, efféle megtévesztő betűkre a nevünk mellé. Bárcsak már én is ott tartanék, ahol Te! Egy költő, ha semmi más, *csak* költő, emberileg nem különb a cigánypurdénál.

Most a nagybátyáméknál vagyok, Sásdon, egy Baranya megyei járásszékhelyen; nagyon szeretek itt, az ember visszacsöppenik valami háborítatlanul antik táblabíró-hangulatba. Négy unokanővérem él itt (most csak az egyik van otthon), egyik szebb, mint a másik; és még valami 1880-as értelemben véve is jólneveltek. Nagyon szeretem ezt az életet, itt tudom érezni olyan intenzíven Pannóniát, mint Te Erdélyt. Mint ezek az enyhe és finom dombok, mik évezredek halottjait hordják magukban: a felszín csupa simaság, eredetiségnél értékesebb banalítás, úri szépség; a mélye csupa bomlás és tragédia. Itt érezni tudom, hogy én se lógok a levegőben, én is valahova tartozom.

Öregem, köszönöm Pestre-invitalásodat. Egyelőre kollokválnom kell, később pedig jobban szeretném, ha inkább Te néznél meg Pécsen. Ha ezen a vidéken együtt töltenél velem 2-3 hetet, nem felejténéd el, garantálom. – Gratulációdat köszönve, Édesanyád kezét csókolva, Tiedet köszöntve minden jót és ölel

Sanyi.

Í - r - j!

Ui. Most, a boríték leragasztása után jutott eszembe, hogy Kiss Tamás, debreceni teológus (tudod, kiról van szó; mondtad és mondta, hogy írt Neked) értesített, hogy karácsonytájt lapot indít „Számadás” címen, és engem bízott meg, hogy Tőled, Képestől és még néhánytól számára kéziratot kérjek. Hogy csatlakozol-e lapjához, tesszésedre bízom; közelebbi fölvilágosítást nyújtani róluk nem tudok. Tudom, hogy Kiss örömmel beleegyezne, ha indítványoznám neki, hogy Te, Makkai Laci meg én belép-nénk hozzá szerkesztőknek; és, természetesen, az újság szellemi irányításában részt vennénk. Meg fogom érdeklődni a fiútól, hogy kikkel együtt csinálja a dolgot, mi az anyagi háttere stb. Arról a tervemről, hogy Kiss, Te, Makkai és én, négyen szerkesz-tenénk a lapot, teljesen egyenlő beleszólási, anyag-rostálási stb. joggal: egyelőre nem írok neki. Mit szólsz Te ehhez a tervhez? Tudod, ideje volna, hogy nemzedékünk vég-re egy rendes orgánumot csináljon magának; Kiss tehetségesen-induló ember, és azt

hiszem, alkalmas adminisztratív szerkesztőnek; a probléma tulajdonképpen csak ott van, hogy a kellő pénzbeli megalapozás megvan-e. Ha „négyhatalmi terv”-em megvalósulna, magunknak is kéne előfizetőket gyűjtenünk, mert semmi értelme, hogy a harmadik szám után elhallgassunk; nemzedéki újságot csak úgy érdemes csinálnunk, ha aztán nem hagyjuk bebukni. – Írj erről. Ölel másodszer is

WS

4

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Pécs, Ágoston u.

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
Budapest II. Lorántffy u. 3.
Baár-Madas leánynevelőintézet

Kedves Zolikám,

köszönöm leveledet. – Betegen dögledezek már három hete Pécsett, az ördög tudja, meddig tart még. Karácsonyra se utazhattam haza.

Jól teszed, hogy verseidet összerendezed; ideje már, hogy Te is kiadj egy könyvet. Adtál ki disszertációt? és mit? – Örülök, hogy Nektek is tetszik Kiss Tamásék debreceni mozgalma. Azt hiszem, „viribus unitis” ép dolgot csinálhatnánk belőle. – A Protestáns Szemle részére mellékeltem verseket. Kérlek, ha lehet, a már megjelent két versem honoráriumát küldesd el a mostani címemre: Pécs, Ágoston u. 5. – Az egyetemi könyvtárban szoktam olvasni a Prot. Szlét, láttam benne két versemet; a finn balladával kapcsolatban nem jött valamiféle visszhang Finnországból? – Sok versedet olvastam újabban; legjobban az „üres a fejedelem iskolája” tetszett, gyönyörű dolog, szétágazó és mégis egységes. – Én most nem-igen írok; líráim aranyere, úgy látszik, lassankint végképpen begyógyul. Vagy az is lehet, hogy csak afféle téli állapot ez. – Mi újság arra Nátatok? Ha nem volnék beteg, úgy hiszem, ebben a hónapban én is fölutaznék a fővárosba; de talán így is „muszáj” lesz, remélem. – Nem bírok ma még levelet se írni; száraz a fejem, mint a deszka, belül meg mint a kifacsart szivacs. – Édesanyádnak kézcsókomat, testvéreidnek üdvözetemet jelentem. Az egész családnak (Téged is beleértve, ha a többiek nem ellenzik) boldog újévet kíván, leveledet várja és sokszor ölel

Sanyi

Pécs, 1936. jan. 6.

Ui. A mellékelt versek közül a „Holdkóros biciklista” régi, de még nem jelent meg sehol; „A kő és az ember” című pedig megjelent a könyvemben, de máshol nem. A többi vers 1934–35-ből való.

HÖLGY-ARCKÉP

A haja szürke, itt-ott sárga még,
arca kövéres és keményen árnyalt,
szeme félénken kérdő és ravasz,
alakja szétfolyt. De valaha szép volt,

híres legények marakodtak érte.
Hová lett megye-szerzte megcsodált
elutasító, büszke mosolya?
Ma már a férje is goromba hozzá
s unottan issza a báj söprejét,
akár a nyárban izzadó paraszt
cserépkorsóból az állott vizet.

Weöres Sándor.

Hölgy-arckép – Weöres Sándor: EGYBEGYŰJTÖTT ÍRÁSOK 1–3. anyagában nem szerepel. A HOLDKÖRÖS BICIKLISTA évszáma a tartalomjegyzékben: 1930.

5

Levél

Fa: Weöres Sándor, passenger of
5/S Conte Rosso, Bombay,
British India

Monsieur dr. Jékely Zoltán écrivain, professeur
Budapest II. Lorántffy u. 3.
Hongrie, Europe
Piroscafo

LLOYD TRIESTINO

Kedves öregem, nem tudom, mit gondolhatsz rólam, hogy szép és kedves ajándékkora csak most billentem a fülemet. Hogy Ádámtól és Évától kezdjem a dolgok elmondását: keleti utazásom előtt néhány nappal, otthon Csöngén elüldögéltem a diványon egy délutánt, és folyton az forgott a fejemben, hogy ugyan mikor jelenik meg a köteted, és vajon milyen lesz – aztán egyszerre csak megjött a posta, és váratlanul megérkezett a könyved. Furcsán hangzik, de saját könyvem megjelenését sose vártam akkora szeretettel, mint a Tiedet. Akkor Csöngén az elutazásom előtti napokban kezdtem kritikát írni az „Éjszakák”-ról, és úgy gondoltam, hogy még otthonról beküldök egy példányt belőle a Nyugatnak és egyet Neked – aztán utazni kellett, még mielőtt a bíráló elkészült volna. Genovában, Nápolyban voltam, aztán Egyiptom és Kelet-Afrika környékén cipeltek, így nem volt időm a kritikát befejezni; most az arab és indiai vizeken nyugalmasan töltöttem négy napot, és elkészült az íromány, de nem lett olyan, mint amilyennek szerettem volna. Így a Nyugatnak be se küldöm: itt mellékelem egyetlen példányát. Ha úgy tetszik, juttasd el bármelyik újsághoz; ha meg nem vagy vele megelégedve, használd el egészségügyi célokra, elég puha papírra írtam. Kérlek, hogy rendkívüli körülményeimre való tekintettel bocsásd meg késedelmemet; hidd el, hogy úgy objektíve, mint szubjektíve nagy érték nekem a műved, és melegen köszönöm; itt Bengália alatt nem is lehetne valamit hidegen köszönni. Hát én vándorútra keltem, a „Conte Rosso” olasz hajó visz Bombayba, Colombóba, Singaporeba, Manillába, Sanghaiba meg még néhány helyre, aztán állítólag vissza is hoz, nehogy személyem elvesztése folytán kárt szenvedjen a magyar parnasszus. Kellemes apathia ringatózik bennem, a kényelem nagy, a hőség nagy, a munka semmi, és valahogy teljesen kívülálló most mindenem. Ezt a levelet a hajó dohányszójában írom, és holnap Bombayban fogom földni, holnap érkezem oda; egyelőre olaszok, kínaiak és egyéb

nációbeliek nyüzögnek körülöttem. – Ha a Nyugatnál még nincs kritika a könyvedről Halász Gábor vagy más-valaki tollából, esetleg juttasd oda az enyémet. Ha nem sajnálsz 2 pengőt és nem tudom hány fillért repülőposta-bélyegre, írj valamelyik címemre kritikám sorsáról és egyebekről; csak repülőpostán küldött levél érkezik olyan hamar, hogy rövid szárazföldi tartózkodásaim alatt kézhez kaphassam. Február 1-ig föladott levél a következő címen jut hozzám: W. S., passenger of 5/S Conte Rosso (Manila trip), Sanghai, 170. Kiangse Road, Lloyd Triestino. Február 5-ig föladott levél: Hongkong, Queens Building, Lloyd Triestino. Febr. 14-ig: Singapore, 3–1 Collier Quay, L. T. 18-ig: Colombo, Prince Street, L. T. 22-ig: Bombay, Nicol Road Ballard Estate, L. T. Rendes postajáráttal 3-4 hét alatt érkezik a levél. – Fene-jó egy ilyen utazást csinálni; szánd rá egyszer Te is Magadat. Márc. 15. táján érkezem haza. Közös szereplésünkön, sajnó, nem jelenhettem meg, érthető okból; pedig szerettem volna végre már Képpel is megismerkedni. Eléggé zűrzavaros levél ez, de itt okosabb nem telik tőlem. Sok sikert, szép verseket, minden jót kívánok; korcsolyázz vígan, amíg én itt bifsztekké égek. Ölel

Sanyi

1937. jan. 19.

ÉJZSAKÁK – Jékely Zoltán első kötete. Budapest, 1936. Mikes Kelemen Akadémia kiadása.

6

Levél

Fa: Weöres Sándor gazdasága
Csöngye Vasmegeye
[Nyomtatott fejléc.]

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
a Mikes Akadémia tagja
Budapest II. Lorántffy út 3.
Baár-Madas intézet

Kedves Öregem,
kár, hogy Bombayba írt leveledet csak most, utólag kaptam meg; milyen jó lett volna ott válaszolni rá, tele friss élményekkel. Az út bizony nagyon szép volt, de korántsem annyira romantikus, mint gondolod. Egyszer ugyan majdnem agyonverték, de nem kalózkodok, csak soffőrok, Manilában. De egészen más világ az, mint a mienk: cifra faházak kókuszpálmák közt, rettentő hőségben; hatkezü Sivák, leprások, pompás autót Ceylonban és tőle jobbra-balra dzsungel, majmok és tarka madarak a fákon; meztelen szinghal vademberek, jámborok és primitívek. Kínai pagoda, benne térdig-lógó szemöldökű szent szobor. Legszebbek a philippino tagalog lányok, meg a mesztic nők; szép nőkért Manilába menj, forró dögök, mint az istennyila.

Köszönöm, hogy kritikámat beadtad Babitsnak. Gratulálok Halász Gábor cikkéhez. Távollétem alatt érkezett a Makkai-szerkesztette könyv 5 példánya; mivel csomagoló-papírja a küldő címével elveszett, nem tudom, kitől kaptam és kinek köszönjem meg, Neked-e, Makkai Lacinak-e, másnak-e. Nagyon örülök ennek a könyvnek, pompás gyűjtemény. Kár, hogy a Mikes-körtől eddig kénytelen voltam távolmaradni. Mikor tartsak székfoglalót? És kinek köszönjem meg az antológiát? Hálás volnék, ha ezekről tudatnál. Éjfél után van. Minden jót, ölel komád

Sanyi

1937. ápr. 2.

Kritikámat beadtad Babitsnak – Megjelent: *Nyugat*, 1937. I. 228–229. o. – *Gratulálok Halász Gábor cikkéhez* – Halász Gábor: *A LÍRA ELLENFORRADALMA Nyugat*, 1937. I. 293–298. o. – *Makkai-szerkesztette könyv* – ÚJ MAGYAR KÖLTŐK II. Összeállította Makkai László (A tanítás problémái.) – *Mikes-kör* – A Mikes Kelemen Akadémia Füsi József és Horváth Béla lakásán működött a Benczúr utcában. Tagjai voltak: Cs. Szabó László, Devecseri Gábor, Füsi József, Gogolák Lajos, Halász Gábor, Hevesi András, Horváth Béla, Horváth Tibor, Jankovich Ferenc, Jékely Zoltán, Kerecsényi Dezső, Képes Géza, Kolozsvári Grandpierre Emil, Makkai László, Sötér István, Szentkuthy Miklós, Szerb Antal, Takáts Gyula, Tolnai Gábor és Weöres Sándor.

7

Képes levelezőlap

Jékely Zoltán író úrnak
Budapest
Nemzeti Múzeum, Széchényi Könyvtár

Kedves Zolikám szeretettel gondol Rád egy kis villoni kocsmából és életből s a nagy dóm árnyékából

Takáts Gyuszi

Öregem, Pécsről írok, egy kiskocsmában lakunk Gyuszival, villoni környezetben, állandó botrányok és kalandok közepette. Melyhez hasonló lyókat [sic!] kíván

Weöres Sanyi.

1938. febr. 13.

A címzés Takáts Gyula kézírásával

8

Levelezőlap

Fa: Takáts Gy. & Weöres S.
Versgyár R.-T. Pécs, Zsolnay u. 2.

Jékely Zoltán költő úrnak
Budapest IV.
Nemzeti Múzeum, Széchényi Könyvtár

Kedves Zolikám,
örömmel vettem lapodat. Tegnap írtunk Neked Gyuszival, no írunk újra. Valaki említett valamit, hogy nem-tudom-miért orroltál rám; mi a fene volt az? Valami „sajtó-ügyet” emlegetett, nem tudom, mi lehet az. Kicsit ázottan (belsőleg ázottan) írok, azért dadogok így. Őlel hiv barátod

Sanyi.

Ke-ke-kedves *Zo-zoli-kám!* Tök-tök-életesen jól érezzük magunkat, de azt hiszem, akármilyen ap-ap-rózva da-da-dadognám el e sorokat, akkor is előbb elérne Hozzád, mint a Te soraid az én he-hehepe hu-hu-hupás házamba. Szemközt jön egy négyke-

rekú autó (ez komolyan így van). [Ez a mondat Weöres Sándor kézírásával.] Azért még csak türelmesen várom soraidat, amíg kijózanodunk, bizonytal megkapom. Szeretettel ölel

T. Gyuszi

9

Képes levelezőlap

[A postabélyegzőn:
Csöngé, 1938. ápr. 3.]

Ngs. Jékely Zoltán úrnak, író
Budapest
Nemzeti Múzeum, Széchényi Könyvtár

Kedves Zolikám!

Itt vagyok Csöngén, ahol erős böjti szelek fújnak. Szeretettel ölel

Tatay Sanyi

Ölel haverod

Weöres Sanyi.

A címzés Tatay Sándor kézírásával.

10

Levél

Fa: Weöres Sándor gazdasága
Csöngé Vasmegey
[Nyomtatott fejléc.]

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
Budapest 80.
Nemzeti Múzeum, Széchényi Könyvtár

Kedves Zolikám,

minthogy igen rég nem láttalak, legalább levéllel fölkereslek. Mi van Veled? Köteted óta néhány hatalmas versedet olvastam; a „Nagy téli éj” és főleg az a hegyvidéki elmélkedés, azt hiszem, fölötte áll a korábbi írásaidnak is, legföljebb a „Csillagtoronyban” című fogható hozzájuk. Alig hinném, hogy az előttünk-járó nemzedékben (Szabó Lőrincet kivéve) vitte volna valaki annyira, mint Te, már mostanig is. De mintha ritkán verselegnél; talán regényíró periódusod van? Vagy a halott csontok után az eleven női csontok foglalnak le nagymértékben?

Takáts Gyuszi irt valamit, hogy Te neheztelsz rám amiatt, mert én neheztelek Rád azért, hogy Te neheztelsz rám azon okból, mert én stb. stb. Hát én minderről mind- eddig semmit se tudtam; azt hiszem, egyikünknek sincs oka rá, hogy orroljon a más- sakra. Légy szives, világosíts föl, miről van itt szó tulajdonképpen.

Magamról nem sok írivalóm van. Most kell majd végezmem az egyetemen, ősszel; egyetlen programom a nyárra, hogy el akarom készíteni a disszertációm. Szivese- ben mennék utazni, vagy szivesebben dolgoznék a Gilgames eposz földolgozásán, ami- nek negyedrészt (kb. 600 sort) már elkészítettem. – Döglődöm; vers és egyéb szép-

irodalmi nyavaľa ritkán telik tőlem. Lehet, hogy fél éven belül megjelenik a harmadik versgyűjteményem. – Pécssett elég aktív részt vettem az ottani Janus Pannonius irodalmi társaságban; tervbe vettük, hogy Téged is letrombitálunk Pestről, hogy olvass föl verseket egy irodalmi esten. Remélem, benne vagy. Valószínűleg megint Takáts Gyulával fogsz együtt szerepelni, mint Kaposvárótt.

Most szép csöngői este van. Bogarak rőpködnek körülöttem, és egyenesen rám néz az első csillag. Az alkonyi felhők a Vatikán színében tündöklenek, kék és sárga színben, nyilván az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel.

Igaz is: a Széchényi Könyvtárból írtak, hogy az egyik könyvem hiányzik onnan és küldjem be. Ezt a jelen levelemmel egyidejűleg küldöm.

Írj Magadról. Töltsd kellemesen a nyarat és áldjon meg Damásek isten. Ölel

Sanyi.

Csöngő, 1938. máj. 27.

El akarom készíteni a disszertációmát – A VERS SZÜLETÉSE. MEDITÁCIÓ ÉS VALLOMÁS címmel jelent meg 1938-ban. – *harmadik versgyűjteményem* – A TEREMTÉS DICSÉRETE. Versek. (Pécs), 1938. Janus Pannonius Társaság.

11

Levél

Fa: Weöres Sándor gazdasága
Csöngő Vasmegeye
[Nyomtatott fejléc.]

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
Budapest
Nemzeti Múzeum, Széchényi Könyvtár

Kedves Zolikám,

örömmel vettem leveledet, örülök, hogy tisztázódott a félreértés. Nem tudom, honnan szedted azt, hogy rád nehezteltem azért, mert Halász megdicséért Téged és félvállról említett engem. Hol volna ebben a következetesség, hiszen nem Te írtad a cikket, és egy cikk miatt csak annak szerzőjére lehet haragudni. De Halászra sem haragszom: kritikai kötelességét teljesítette, mikor őszintén írta meg a véleményét. Bárcsak minden magyar kritikus mindenkivel kapcsolatban mindig ennyire őszinte volna. – Ezen-nel ünnepélyesen megígérem egyszer s mindenkorra, hogy ha Paul Valéry, Rabindranath Thakur és Ibn Szaud fejedelem, megtoldva Shakespeare, Goethe és Dante megidézett szellemével, egyesült erővel lekritizálnak engem, akkor se fogok Terád haragudni érte.

Kérded, mik a terveim? Egyelőre le akarok doktorálni, aztán majd körülszimatolok, hogy hol kaphatok állást. Amíg a diploma készre nem aszalódik, addig már nem készülök semerre. Verset nem írok, nő nincs: a disszertációmmal vergődöm, fene-laslan haladok vele, mert nem vagyok szokva a prózáíráshoz.

A Napkelettel kapcsolatos tervedben szívesen benne lennék. Egyelőre ugyan nem tudnék semmiféle kéziratot küldeni, legfőljebb régi pocsék dolgokat. – Leveledből látom, hogy családi állapotod antiszemita; én meg már úgy vagyok, hogy igazán nem tudom, a zsidókat unom-e jobban, vagy az antiszemitizmust. Könyökömön jön ki a zsidókérdés; inkább ezer zsidót, mint még egy antiszemita szót.

Párisi tervedhez sikert kívánok. Köszönöm szüleim iránti érdeklődésedet, hálísten megvannak egészségben. Anyám üdvözetét küldi.

Remélem, látlak még Csöngén is. A mostani nyárra, sajnos, nem invitálhatlak, mert el vagyok foglalva a doktori disszertációmmal való veszes közelharccal. Szivesebben tölténém Veled az időt, mint ezzel a papírtömeggel.

Szüleidnek tiszteletemet küldöm. Régi barátsággal ölel

Weöres Sanyi.

Csőnge, 1938. jún. 4.

De Halászra sem haragszom – A LÍRA ELLENFORRADALMA című Halász Gábor-cikkről van szó, amely a *Nyugat* 1937-es évfolyamában látott napvilágot a következő szerkesztői megjegyzés kíséretében: „Ezt a cikket annak hangsúlyozásával bocsátjuk a nyilvánosság elé, hogy az pusztán írójának a véleményét képviseli. A szerkesztők még nem tartják elérkezettnek az időt arra, hogy a legfiatalabb költőgenerációra nézve a kritikus rangsorozatot próbáljon megállapítani, s úgy érzik, hogy az összehasonlítások súlyos igazágtalanságra vezethetnek. Nem mulaszthatjuk el ez alkalomból külön is felhívni a figyelmet a fiatal Weöres Sándor különös tehetségére, mely még kiszámíthatatlan meglepetéseket hozhat azoknak, akik a magyar líra jövője iránt érdeklődnek. (Babits Mihály jegyzete.)

12

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Csönge, Vas m.

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
Budapest II. Fillér u. 16. II. 2.

Édes Öregem,

most érkeztem haza Pécsről, és nagy meglepődéssel fedeztem föl az íróasztalomon az esküvői értesítésedet. Hirtelen nem is tudok többet kinyögni, mint hogy Mindkettőtöknek rengeteg boldogságot kívánok. Legyél sokkal szerencsésebb és boldogabb, mint Shelley, Petőfi és a többi fiatal költőférj-elődök. – Ha egyszer megint Pestre jutok, fölkereslek új tanyádban. Addig is sokszor öllelek.

Sanyi.

Csőnge, 1938. okt. 19.

Esküvői értesítésedet – Jékely Zoltán első házassága Pasteiner Évával.

13

Levél

[Boritékja elveszett.]

Kedves Zolikám!

Jóleső érzéssel köszönöm meg a kritikádat. Nem a dicséretnek örülök, hanem annak, hogy éppen Te így kiálltal az én szegény absztrakt lirám védelmére. Jólesik éreznem, hogy ember alkantunk bármennyire különböző is, van köztünk valami akaratlan sorsszerű összetartás, mint a kapu kariatidái közt, éppolyan fatális és öntudatlan.

Régen írtál, Öreg. Mi mindent csinálsz? Lovász Pali bácsi panaszkodott levelében, hogy angolosan megléptél a bandából – Ami engem illet, most a doktorolás előmunkálatait végzem nagy gőzzel. Aztán ha ledoktoráltam, majd körülszimatolok a szűkebb vagy tágabb világban, hogy mi-fenéhez is kezdjek.

Sietek bevégezni a levelet, hogy még a mostani postajáráttal elmehessem. Remélem, ha a doktorálásom után megszabadultam a sietős munkától és kapkodástól, lesz alkalmunk gyakrabban találkozni.

A Baumgarten-díjat Te érdemelted meg legjobban. De azt hiszem, a többi négy fiatal is kiérdemelte. Szerintem az idei Baumgarten-díjkiosztás volt az összes eddigiek közt a legszerencsésebb összeválogatású.

Nejed Önagységának kézcsók. Minden jót kíván és ölel szerető barátod

Sanyi.

Csöngé, 1939. febr. 2.

A kritikádat – Jékely Zoltán: A TEREMTÉS DICSEÉRETE. WEÖRES SÁNDOR VERSEI. Janus Pannonius Társaság kiadása. *Nyugat*, 1939. I. 120–121. o. – az idei Baumgarten-díjkiosztás – Az 1939. évi Baumgarten-évdíjasok Farkas Zoltán, Illés Endre, Jankovich Ferenc, Jékely Zoltán, Laczkó Géza, Molnár Kata, Szabó Zoltán voltak. Jutalmat kapott: Bözödi György és Devecseri Gábor.

14

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Csöngé, Vas m.

Nagyságos dr. Jékely Zoltán könyvtáros, író úrnak
Kolozsvár
Egyetemi Könyvtár

Kedves Zoltánom!

Köszönöm, hogy Rómában-jártodban is gondoltál rám és megküldtetted számomra új verseskötetedet. Még az első kötetednél is sokkal jobban tetszett, ezzel pedig nagyon sokat mondok. Kritikai érzékemet eléggé sokra tartom, és nyugodtan merem állítani, hogy az „Új évezred felé”-hez fogható mindaddig nemzedékünkől még senki sem írt, beleértve a saját kötetemet is. A „Vasvári Pál nyomában”, „Sziklahimnusz”, „Csillagtoronyban”, „Tücsök” stb. nagy és tökéletes versek; és együttesen még szebbek, mint külön-külön, a könyved összeállítása is nagyon szerencsés. Bízom benne, hogy könyved méltó elismerésre fog találni; amennyiben nem volna így, magam fogok akcióba lépni mint méltató. – És igen kíváncsi vagyok, hogy milyen terenumokra vis majd a további utad lírában és egyebütt.

Eddig már talán meg is érkezettél Itáliából és a Széchényi Könyvtárban talál a levelem. – Üdvösen cselekednél, ha már egyszer írnál nekem; Barnábiel arkangyal bizonyosan a javadra írná a túlvilágon. Hogy vagy, mit csinálsz? mit írsz, mik a terveid?

Fütetlen szobában, gémberegett kézzel írom ezt a levelet. – Hát én meg közben ledoktoráltam esztétikából a pécsi egyetemen; és lehet, hogy nemsokára Pesten kerülök állásba. Egyelőre egy ménkű-nagy és szinte megirhatatlan verses dráma-tetralógián piszmozok. Nincs a leendő drámáimban színhely, se pedig idő; személyei terem-tő-öselvek, platóni ideák, kozmikus erők; a Párkák, Eros és Psyche, Kronos stb. Több mint száz sor már kész is a második részből.

Minden jót kívánok erre a pocsékan induló, de tán közben észretérő 1940-es esztendőre. Feleséged Önagyságának ismeretlenül is kézcsókomat küldöm.

Még egyszer is köszönöm a művedet. Ölel komád

Sanyi.

Csöngé, 1940. jan. 5.

Verses dráma-tetralógián piszmozok – Elkészült darabja a THEOMACHIA (1938).

15

Levél

[Borítékja elveszett. A levélpapír fejlécén:
Janus Pannonius Társaság, 1931.]
Pécs, Majorossy Imre u. 8.
Telefon: 15-21

Melléklet:
20 db felbélyegzett nyomtatvány,
[Weöres Sándor kézírásával.]

Kedves Zolikám!

Nemsokára megjelenik Várkonyi Nándor új irodalomtörténete. Kérlek, ha a Vajthó-antológiában levő életrajzi adataid kiegészítésre szorulnak, tudasd őket velünk. – És arra kérlek, hogy a mellékelt nyomtatványokat küldd szét azoknak az erdélyi íróknak, kik be kell hogy kerüljenek az irodalomtörténetbe. Ugyanis az erdélyi írókkal alig van kapcsolatunk, ezért kérnélek Téged erre.

Szerkesztünk Pécssett egy folyóiratot, „Sorsunk” címmel. Küldj verseket, vagy bármi mást. Valamelyes honoráriumot is küldünk és lappéldányt.

Mi újság Kolozsvárott? én itt bele vagyok temetve mindenféle hivatali ügybe, ki sem látszom belőlük. Ölel

Sanyi.

Pécs, 1942

Várkonyi Nándor új irodalomtörténete – Várkonyi Nándor: AZ ÚJABB MAGYAR IRODALOM 1880–1940 (Szeged, 1942).

16

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Pécs, Szepessy u. 3.

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
Kolozsvár
Egyetemi Könyvtár

Kedves Zolikám!

Mindkettőnk hosszú hallgatását megtöröm egy levéllel. Lehet, hogy Te irtál legutóbb, lehet, hogy én; mit tudom, mit bánom. Kiestem a világból, és nem törődöm már semmivel.

Most az mozdít meg egy levél erejéig, hogy nemrég megjelent Pécssett egy egészen remek verskötet, Csorba Győzőtől, „A híd panasza” címmel. Úgy tudom, a napokban

küldött Neked példányt belőle és Szabédinak, Kiss Jenőnek, másoknak is. Arra kérnélek, az erdélyi folyóiratokban írjatok róla ismertetéset. – És ha lehet, a Termés és más folyóiratok részére küldenék majd írásokat Csorbától.

Köszönöm, hogy a Termésben egy egész csomó versemet közöltétek. Örülök és büszke vagyok rá, hogy Nálatok szerepelhettem; ma kétségkívül a Termés a lelegelevenebb, legdúsabb-szellemű magyar szépirodalmi orgánus, sokkal pezsgőbb, mint a pesti folyóiratok bármelyike. Csak ez is át ne csússzon az „én népi vagyok, én népi vagyok” irányba, a folytonos gesztikulálás, programosság, mindig ugyanazt hajtogatás felé! Ilyen veszély ugyanis Nálatok is fenyeget. Nem tudom, miféle általános járvány ez ma.

Ha lehet, írj. Várom válaszodat. – Most csak néhány napig leszek már Pécsen, hazautazom egy hónapra Csöngére, szüleimhez. Ezért leveledet „Csöngé, Vas megye” címre várom.

Még egyszer is nagyon kérem, hogy Csorba Győző kötetét vegyétek szárnyatok alá. – Minden jót! Ölel

Sanyi.

Pécs, 1943. máj. 2.

A HÍD PANASZA – Csorba Győző második verseskötete. – *Termés* – 1942 és 1944 között Kolozsváron negyedévenként megjelenő folyóirat. Számaiban a „második erdélyi nemzedék” tagjai: Asztalos István, Bözödi György, Jékely Zoltán, Kiss Jenő, Szabédi László állította össze. Kiadója, Szentgerlicsei Jakab Jenő könyvkereskedő *Termés Könyvek* néven könyvsorozatot is megjelentetett.

17

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Csöngé, Vas megye

Nagyságos dr. Jékely Zoltán könyvtáros, író úrnak
Kolozsvár
Egyetemi Könyvtár

Kedves Zolikám!

Ne haragudj, hogy csak most írok. Beteg vagyok, ágyban fekszem már másfél hónapja, és nemsokára alighanem beszállítanak a szombathelyi kórházba. Ilyen körülmények között, sajnos, aligha tudok egyhamar Erdélybe eljutni, pedig még sose jártam ott. Köszönöm kedves hívásodat, és ha lehetne, meg is látogatnálak. Szeretnék Veled megint egyszer találkozni; sok szép versedet olvastam az utóbbi időben, közülük legjobban tetszett a ganajhányó szonett, meg Gozzano lepke-versének fordítása. A Termésben közölt dráma-részlet is nagyon tetszik; van lendülete, plasztikája és íze, kíváncsi volnék az egészre. – Meg azért is szeretném, ha meghívásodnak eleget tehetnék, hogy Szabédit és többi társadat megismerhetném; de hát egyelőre csak kórházba mehetek és örülhetek, hogy még élek, ha ugyan van ebben némi örömdetes.

Köszönöm az új Termést. Ígérted, hogy Csorba kötetéről írni fogtok bele, de bizony hiába kerestem, egy fél sort se találtam róla.

Mikorra tervezed a költők gyermekkori verseinek anthológiáját? ki fogja kiadni és milyen terjedelemben? – Mihelyt megint kétlábú büszke teremtmény leszek, összeke-resem a gyerekkori verseimet és elküldöm Neked, 1925 előtről csak három versem

maradt meg, 1925-től kezdve viszont olyan tömeg, amit aligha érdemes mind elküldenem. Körülbelül hányat küldjek és mikorra?

Egyelőre itt küldök egy párbeszédese lírai verset; kérlek, írd meg, hogy közölhetik-e a Termésben? És írd meg, mi a véleményed róla.

Hála csodálatos memóriámnak, még nem feledtem el, hogy évekkkel ezelőtt ígértem Neked néhány verskötetet Jancsó Adrienne részére, viszont ezen ígéretet nem teljesítettem. A csöngői házban „A kő és az ember” és a „Theomachia” című köteteim vannak raktáron. Ezekből, megfelelőképpen dedikálva, a napokban küldetek címedre. Meghívásodat még egyszer is köszönve, leveledet várja és sokszor ölel

Sanyi.

Csöngé, 1943. júl. 7.

Ganajhányó szonett – A KÉT SZONETT A MAGYAR IRODALOM ZIVATAROS ESZTENDEIBŐL című kompozíció első darabjára utal, amelynek éppen ő, Weöres Sándor lehetett az ihlető modellje:

1

URBÁNUS KÖLTŐ GONDJA

Takarítom a vén disznóolat,
könyökig vájkálok a vad mocsokban,
munkám a szemétnék s ganajnak roppant
istensége előtt vak hódolat.

Mögöttem kandi kanmalac rőfög,
s míg távolítom ronda ürülékét,
görnyedt hátamra a tavaszi kék ég
áldóan oszt sugaras örömet.

Hányom, kotrom a bűzhödtt anyagot
s kérdem magamtól izzó munkalázban:
vajjon most már elég népi vagyok?

Vagy már hiába, éltem elhibáztam?
S a népi költők juszt is csak azok,
kik Pesten költenek, a kávéházban –?

2

NÉPI KÖLTŐ BÚJA

Üldögélek egy pesti kávéházban,
három hete nem láttam a Napot
s nem bolyongtam a zöldellő határban,
ha kell, ha nem, verset firkálgatok.

Már elolvastam kétszer Zarathúzdrát,
hatszor bejártam a Múcsarnokot,
otthonosak lettek a pesti utcák,
s vendégül látnak finnyás szalonok.

Bajszom megnyestem, körmeim ragyognak,
s télvíz idején – hej, szépasszonyok! –
lábszáram kurta alsóban vacog.

De a kiskésit! Ezeknek a rothadt,
asszimilált polgári ficsuroknak
hóttom napjáig bugris maradok.

1942

18

Levelezőlap

Fa: Weöres Sándor,
Csöngé, Vas m.

Ngs. dr. Jékely Zoltán író úrnak
Kolozsvár
Egyetemi Könyvtár

Kedves Zoltánom, köszönöm soraidat. Takáts Gyuszi írta, hogy immár hárman vagytok; biz én azt se tudtam, hogy ketten vagytok, de így szebb, hát mindenesetre gratulálok. – Végre meggyógyultam és szeptemberben újra Pécssett hivatalnokoskodom. – Köszönöm, ha Csorba verseiből közöltök. Ami pedig metafizikodramolettemet illeti, nem baj, ha a legközelebbi számból a magas politika kiszorítja. Csak ha egyáltalán nem felel meg, akkor visszakérném. – Ölel

Sanyi.

1943. aug. 20.

Immár hárman vagytok – Utalás a költő akkor született lányára, Jékely Adrienne-re. – *metafizikodramolettem* – Az ENDYMION.

19

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Csöngé, Vas m.

Nagyságos dr. Jékely Zoltán író úrnak
Kolozsvár
Egyetemi Könyvtár

Kedves Zoltánom!

Hálásan köszönöm a „Mér földek, esztendő”-et. Szép, szomorú, sóvárgó versek; a leg-lirább líra. Az emberi érzelmvilágról annyifélet árulsz el itt a magamfajta Marslakó számára, hogy köteted alapján én is írhatnék egy könyvet arról: miként is éreznek, vágyódnak, szenvednek az emberek ott messze, a Földön.

Irigyellek, hogy a mai világban is ennyire ember tudsz maradni: én bizony oszlásnak indultam, még mielőtt kialakultam volna; újabb írásaim a cirkusz és tébolyda közt képeznek enyhe átmenetet.

Kötetemben nagyon megörültem egy régi ismerősnek, a „Moziban, hatévesen” versnek. Legjobban tetszenek: „Ad Lycidam”, „Virágvasárnap”, „Naplótöredék II”, „Narbódulat”, „Esti szél”, „Lázár halála”, „Kicsi szamosi óda”, „Seol ellen”. S találtam néhány búbajos kis dalt benne: „Őszi Nap csókja”, „Ének a hóban”, „Geneviève emléke”, „Séta a templomkertben”, „Emlékül”. De a többi is szép, mindegyik.

Ami engem illet, otthagytam pécsi városi könyvtárosi állásomat és most Csöngén foglalatostokodom apám gazdaságában. Felétek mi hír?

Feleségednek, családodnak szép új esztendőt, minden jót kívánok. Neked is boldog új évet! Olel

Sanyi.

Csőnge, 1943. dec. 24.

20

Levél

[Boritékja elveszett.]

Kedves Zolikám,

köszönöm, hogy gondoltál rám és elküldted az „Angalit és a remeték”-et. Ez a műved áll hozzám legközelebb valamennyi közül és nagyon tetszik, akár a „Csongor és Tünde”. Csupa mozgás és amellet csupa lírai tündöklés. Giraudoux hatása nem érzik rajta, de ezt csak azok a barmok kifogásolhatják, akik nem tudják, hogy minden művészi alkotás az előző művek sorozatán érlelődik. Nem szolgálai utánoztad őt, hanem megtanultad tőle azt, amit megtanulni érdemes, sőt szükséges: ez nemcsak hogy nem hiba, hanem erény; mások nyomán jól érlelődni sokkal nehezebb, mint vad-eredetinek lenni. Azt ellenben kicsit sajnálom, hogy versformául a jambust alkalmaztad, ahelyett hogy egy ideillő új formát alkottál volna. – Talán sikerült megtalálnom a magyar mesejáték s talán a magyar dráma alkalmas versformáját a gömöri sirató-asszonyok kántálásának versformájában. Íme egy ilyen sirató-ének részlete:

Jöjj, te fehér / homloku asszony,
nyujtod kezedet / sok szép virággal.
Azt mondja: „Mért nem / segittek engem?”
Azt sirja: „Kedveseim, / segitsetek rajtam.”

Vagyis: váltakozó szótagszámú sorok, a középén erősebb-gyengébb cezúrával. Így minden sor két ütemrészből áll; egy-egy ütemrész szótagszáma 4 szótag – 6 szótag közt váltakozik. Nem nehéz versforma, amellet szép, mert körülbelül az emberi lélegzetvétel ritmusával azonos; és tetszés szerint tehető gyorsabbá-lassabbá, nyugodtabbá-izgatottabbá, ahogy a tartalom menete kívánja. – Próbáld ki okvetlenül; azt hiszem, könnyen alkalmazni tudod.

Magamról semmi jót sem írhatok, mindenféle ügyem a levegőben táncol. Mi újság arra Tifelétek? Olel

Sanyi.

Csőnge, 1944. júl. 20.

21

Levél

Küldi Weöres S.,
Székesfehérvár,
Szabadművelődési Felügyelőség,
Szent István tér 7.

Dr. Jékely Zoltán úrnak, író
Budapest VIII.
Nemzeti Múzeum, Széchényi Könyvtár

Kedves Zolikám,

tegnapelőtti találkozásunk óta most újra Székesfehérváron vagyok, ahol most a szabdművelődés keretében működöm. Illetve, csak próbálok működni, mert még csak két hete vagyok itt. A városka szép és nyugalmas; egyelőre próbálok behelyezkedni.

Szeretnék megkérni egy szívességre. Egy itteni kolleginámnak, aki az egyetem közgazdasági fakultását szeretné befejezni, szüksége volna két tankönyvre. Nálatok a Széchényi Könyvtárban bizonytalán megvan ez a két könyv. Elküldhetné-e címemre? Jelezve azt is, hogy mikorra juttassam vissza. – A két könyv a következő: Kuncz Ödön: Kereskedelmi és váltójog (1943-as újabb kiadás). – Teleki Pál: Gazdasági földrajz.

„A fogak tornáca”-példányt megkaptad-e már az Egyetemi Nyomdától? – Ha esetleg errefelé jársz, ne kerülj el; tudok szállást is adni a múzeumban, ahol lakom; gyere el hozzám Fehérvárra, szép város és csöndesen el lehet dűnyögni itt.

Címem: Székesfehérvár, Szabadművelődési Felügyelőség, Szent István tér 7. – Várom értesítéset és öllelek

Sanyi.

1947. jún. 9.

Sándor az én kérésemet tolmácsolja. Ismeretlenül is előre köszönöm szívességét. Üdvözlöm

[Aláírás: olvashatatlan női keresztnév.]

22

Levél

Fa: Weöres Sándor,
Székesfehérvár, Szent István tér 7.

Dr. Jékely Zoltán könyvtáros, író úrnak
Budapest VIII.
Nemzeti Múzeum, Széchényi Könyvtár

Kedves Zolikám, köszönöm leveledet. Megfogadom kedves tanácsodat és Tolnai Gáborhoz fogok fordulni a könyvek végett, hivatalos kérelemmel, mely a fehérvári szabdművelődési felügyelőségtől fog származni.

Sajnálom, hogy olyan biztosra ígéred, hogy nem fogsz meglátogatni semmiképpen itt Fehérváron; sajnos, én is majdnem olyan biztosra ígérhetem, hogy nem megyek mostanában Pestre, se a Balaton mellé. Mikor itt olyan jókat unatkozom, hogy újra írni kezdek az unalomtól és a hógutától. Egyelőre még csak könyvkritikákat, kis esszé-féléket és leveleket. Ha a hóguta az ember fejére igen ráesik, ettől rettentően megkomolyodik és tudósféle lesz, nem költő

Ezt a virágot a nők
még meghagyták,
szeretettel árnyújtom
Neked.

Minden jót
kiván és ölel

Sanyi.

Székesfehérvár, 1947. júl. 15.

A leveleket Jékely Zoltán leányának: Péterfy Lászlóné Jékely Adrienne-nek és Weöres Sándor-né Károlyi Amynak szíves hozzájárulásával közöljük, amelyért ezúttal is köszönetet mondunk.

Szakács Eszter

SZEGEZD SZEMBE AZ ÉJJEL

Szegezd szembe az éjjel
mezítelen vállad.
Ablakon át hóbagoly-szárnyú
angyalok belátnak.

A diófa alsó ágán
sorban, szemközt ülnek.
Hártyás szemek tükrök,
szemedbe tükröznek.

Rezzentlen arccal ül
a jobb szélen Gábiel.
A tárgyak megmoccannak.
Felé indul a fotel.

Kocognak fogaid
földrengéskor poharak.
A szoba kitágul, már
nem éred el a falat.

Üres padlón kuporogva
minden ized reszket,
mint akit
nagy madarak csipegetnek.

Kelj fel, azért is, kelj fel,
tárd széjjel a spalettákat.
Szegezd szembe az éjjel,
szegezd szembe, te szegény, a vállad!